szkola.doktorska@cmkp.edu.pl
ul. Marymoncka 99/103 pok. 3,4

SYLABUS

Elementy składowe	Opis
Nazwa przedmiotu (w języku polskim oraz angielskim)	Aspekty etyczne w badaniach naukowych. Ethical aspects of scientific research.
Kierunek Studiów/Dyscyplina	NM, NZ, NB, NC, IB,WE
Jednostka prowadząca przedmiot	Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego
Imię, nazwisko, stopień naukowy prowadzącego email/tel.	dr hab. n. hum. Janusz Sytnik-Czetwertyński janusz.sytnik-czetwertynski@cmkp.edu.pl
Kompetencje prowadzącego do prowadzenia przedmiotu	Profesor CMKP; doświadczenie naukowe i dydaktyczne w zakresie filozofii, etyki, bioetyki oraz etycznych i metodologicznych aspektów badań naukowych.
Język wykładowy	polski
Przynależność przedmiotu do grupy przedmiotów	obowiązkowy
Forma zajęć	wykłady
Liczba godzin dydaktycznych	9 godzin dydaktycznych (3 wykłady × 3 godziny)
Liczba punktów ECTS	1
Sposób zaliczenia	Test zaliczeniowy online.
Metody i kryteria oceny (+ forma zaliczenia zajęć)	Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 60% punktów z testu końcowego. Test obejmuje treści wykładów oraz zagadnienia wskazane w materiałach do zajęć.
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy i interaktywny; analiza przypadków; dyskusja nad dylematami etycznymi; analiza dokumentów i standardów; przykłady dotyczące wykorzystania narzędzi AI w pracy naukowej.
Opis przedmiotu (cele i treści przedmiotu)	Cel przedmiotu: przygotowanie doktorantów do samodzielnego rozpoznawania, analizowania i rozstrzygania problemów etycznych pojawiających się w badaniach naukowych oraz do odpowiedzialnego prowadzenia i komunikowania badań. Treści: 1) podstawy etyki badań naukowych: odpowiedzialność badacza, dobro uczestnika, autonomia, proporcjonalność ryzyka i korzyści, konflikt interesów; 2) badania z udziałem człowieka: świadoma zgoda, prywatność i poufność, grupy szczególnie wrażliwe, rola komisji bioetycznych; 3) rzetelność naukowa: autorstwo, plagiat, fabrykowanie i fałszowanie danych, selektywne raportowanie, transparentność; 4) etyka publikowania i recenzowania; 5) dane badawcze i odpowiedzialne ich wykorzystanie; 6) sztuczna inteligencja w badaniach naukowych: dopuszczalne i niedopuszczalne zastosowania,

szkola.doktorska@cmkp.edu.pl
ul. Marymoncka 99/103 pok. 3,4

<table>
<tr><th>Elementy składowe</th><th>Opis</th></tr>
<tr><td></td><td>odpowiedzialność autora, poufność danych, ryzyko błędów i halucynacji, uprzedzenia algorytmiczne, ujawnianie użycia AI; 7) analiza wybranych przypadków i konfliktów wartości w naukach biomedycznych.</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne</td><td>Brak szczególnych wymagań wstępnych. Wskazana podstawowa znajomość metodologii badań naukowych właściwej dla reprezentowanej dyscypliny.</td></tr>
<tr><td>Całkowity nakład pracy studenta</td><td>
<table>
<tr><td>Elementy pracy studenta</td><td>Liczba godzin</td></tr>
<tr><td>Udział w wykładach</td><td>9</td></tr>
<tr><td>Samodzielna analiza literatury i materiałów</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Przygotowanie do testu zaliczeniowego</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Razem</td><td>25</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Efekty uczenia – wiedza</td><td>Po ukończeniu przedmiotu doktorant zna podstawowe zasady etyki badań naukowych, standardy rzetelności badawczej i publikacyjnej, zasady ochrony uczestników badań oraz najważniejsze problemy etyczne związane z wykorzystaniem danych i sztucznej inteligencji w nauce.</td></tr>
<tr><td>Efekty uczenia – umiejętności</td><td>Doktorant potrafi identyfikować i analizować dylematy etyczne w projekcie badawczym, oceniać relację ryzyka do korzyści, rozpoznawać naruszenia rzetelności naukowej, uzasadniać decyzje etyczne oraz odpowiedzialnie korzystać z narzędzi AI w przygotowaniu i realizacji badań.</td></tr>
<tr><td>Efekty uczenia – kompetencje społeczne</td><td>Doktorant jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za integralność procesu badawczego, respektowania praw i godności uczestników badań, ujawniania konfliktów interesów i ograniczeń własnej pracy oraz reagowania na dostrzeżone naruszenia standardów etycznych.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>1. World Medical Association, Declaration of Helsinki: Ethical Principles for Medical Research Involving Human Participants.
2. ALLEA, The European Code of Conduct for Research Integrity, Revised Edition 2023.
3. ICMJE, Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals.
4. WHO, Ethics and Governance of Artificial Intelligence for Health, 2021.
5. UNESCO, Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence, 2021.
6. Materiały i przykłady przypadków przekazane przez prowadzącego.</td></tr>
</table>